

היסטוריה 32

שחר פרץ

4 ביוני 2025

"כל שנה יש פה צרצר, אני מלמדת את הכיתה הזו מאז שבנו אותה. יש כיתות שיש יונים ויש כיתות שיש צרצרים. עדיף צרצרים. יונים זו חיה ממש מסוכנת. שתדעו לכם שזו חיה ממש מסוכנת. לא בגלל אלימות, בגלל מחלות"

"מישהו מכס הגיש כבר משהו (בנוגע ל-30%)? כי אני לא נכנסתי לזה. " (אף אחד לא התחיל). "אתם יכולים לעשות ב-AI, אבל 100 הוא לא קיבל אצל אף אחד שהגיש, שכבתי".

מעבר על המבחן

כללי

- הפתיחות שלכם במקרים רבים היו לא רלוונטיות או לא טובות, יש הערה על כך אבל לא ירדו נקודות.
- אם מרקרתם רע, גם לא ירדו נקודות אך יכול להיות שקיבלתם הערות (נאמר, מרקר אבל לא מספיק, או מרקר מילות קישור קישור "שזה בכלל לא קשור לכולם")
- ניתוח קטעי מקור:

הפרק הראשון – לאומיות וציונות

"הייתם אמורים לקבל 100, לא קיבלתם 100". לשאלה הראשונה:

- בשאלה הראשונה, סעיף א' – היה צריך להציג 2 גורמים להתפתחות התנועה הלאומית הציונית, אחד משותף ואחר לא. ממש לא מומלץ לעשות על חילון, כי הרבה פעמים נופלים בהסבר של זה. גורם יחודי אין בעיה. לגבי משותף יש בעיות נוספות.
- דיבורים על הרצל בשלושה תחומים – לכתוב "הקונגרס הציוני=דיפלומטי" זה לא דיפלומטי. זה חוסר הבנה. ביקשו תחומים.
- בהמשך, ביקשו לכתוב משהו "שלא בתהיחס לעובדה ההיסטורית שכתבתם". משמעותי.

לשאלה השנייה:

- לדבר עברית עם הבן שלו זה לא פעילות לקידום השפה העברית (מי שכתב בתור הרביעי לא ירדו נקודות כי היה צריך רק 3, "אבל זה בגלל שאני נחמדה").
- "הסבירו ע"פ מה שכתבתם מה החשיבות של השפה לבני הלאום" – לבני הלאום באופן כללי, לא השפה העברית לציונות.
- "על שאלה 3 ענה תלמיד אחד" [יפתח מנופף, יותם שואל "למה בחרת"]. התייחסות לשאלה באופן כללי כדי לא להתייחס לתשובה ספציפית.
- כמבקשים משהו "ע"פ הקטע וע"פ מה שלמדתם תנו בלה בלה בלה" הכוונה אחד לפי הקטע ואחד לפי מה שלמדתם. בדכ יקבלו אם תעשו שניים לפי הקטע, אבל לא בוודאות יקבלו את זה תמיד. לכן כדאי גם להביא משהו אחד מחוץ לקטע.
- בטאו קושי אחר של היישוב. "אחר. אחר. הקושי האחר לא קשור" (יפתח בלחץ). ("כתבתי עמוד שלם על קושי אחר ואז מחרתי את כל התשובה שלי" – יפתח).

חלק שני

התייחסות כללית למקור חזותי: לא ייתכן שמדברים על שאלה שיש בה מקור חזותי, ואם מתארים לא יכול להיות שכותבים "רואים את הרצל, רואים את הרצל – אהההה [התבלבלה, זה היה היטלר] – היטלר – [צחוק] וכתוב "עם אחד, רייך אחד, מנהיג אחד". ואח"כ צריך להסביר מה זה עקרון המנהיג. מהתיאור הזה אי אפשר לענות. אז מה עם רואים את היטלר? איך זה מבטא את עקרון המנהיג? שוב: ציין, הצג, הסבר. לא תגדירו בצורה מלאה את עקרון המנהיג, ולא תתארו בצורה טובה את המקור, הקישור שלכם לא יהיה מלא. כי אתם צריכים לקשר בין שני חלקים לא מלאים בתשובה שלכם.

נקודות נוספות על השאלה עם המקור של היטלר:

- חוק ההסמכה זה נכון לביסוס עקרון המנהיג. אבל זה קלאסי לשבירת הדמוקרטיה. אפשר להסביר שזה נותן כוח להיטלר, אבל ביקשו עקרון המנהיג, וצריך לתת הסבר תואם. עדיף לקחת ליל הסכינים הארוכות/איחוד המשרות, וגם כאן חייבים להסביר איך זה מתקשר לעקרון המנהיג. "אז יופי שהידנבורג מת".
- רובכם נתתם עובדה היסטורית וקטע מקור שמדברים על אותו הדבר. קילו את זה כי במחווך ככה היה כתוב. אך, בבגרות, זה לא יקרה. אם יש ספק, אין ספק. אם אתם לא יודעים אם זה יכול להיות אותו הדבר, זה לא יכול להיות אותו הדבר.

- כאשר מדברים על ההחמרה כלפי היהודים, ההחמרה היא בהיות החוקים כלפי כל יהודי גרמניה ולא כלפי יהודים ספציפיים (היו רק שניים שכתבו עליהם בכל מקרה). צריך גם להציג את כל החוק (יש שני חוקים).
  - לגבי ליל הבדולח – צריך לתאר את האירוע במלאו. חייבים לכתוב זמן. כדי להציג את ליל הבדולח, יש לתאר את האירועים שקדמו לו (כדי לקשר). רובכם קישרתם נכון, אך עם אי־דיוקים קטנים, על שני הדברים הבאים:
    - המאסר של יהודים בשל היותם יהודים בפעם הראשונה, לא סתם מאסר של יהודים.
    - זו פעם ראשונה שיש אלימות שלטונית מאורגנת ומתוכננת מלמעלה כלפי היהודים, אך זו לא פעם ראשונה שיש אלימות כלפי היהודים. אלימות יש עוד מלפני שנאצים עולים לשלטון, אך אי כי הנאצים לא מנסים למנוע אותה, הם לא מהנלים אותה. זה ההבדל.
- “לטעות בחיים, זה חשוב”.
- “היה איזה משהו אחד או שניים לדעתי שענה” (לגבי השאלה האחרונה).
- “אז למה להמציא תחומים?” (אוהד בפאניקה, היחיד שעשה את השאלה הזו בכיתה). תחומים כתובים בשאלה.
  - יש תמונה, וביקשו לקשר לאיזה **תחום** היא מתאימה. לא עקרון, לא דבר אחר. איזה תחומים יש? כתוב שורה מעל. ראשית כל צריך להסביר מה זה התחום, ואז צריך לקשר את זה. יכולה להיות תשובה של חינוך, תרבות ותעמולה – יש כאן כמה אפשרויות. אבל צריך קישור והסבר מתאים. “אם אתם מציגים תעמולה ומסביירם חינוך, אז יש בעיה” (“וואי וואי” – אוהד).
  - פעולה או אירוע בתחום **אחר** כדי לבסס את שלטונם. לא נגד היהודים. ביקשו מתחום אחר. יש המון חוקים, פשוט לכו על חקיקה. זה הכי פשוט.
  - בסעיף הבא, הייתה שאלת עמדה. כל תשובה שכתבתם שמבססים כמו שצריך היא תקינה ויכולה להתקבל, בהינתן שיש הסבר טוב. “דעתכם לא מעניינת אותי, מה שמעניינת אותי אם הצלחתם לבסס את העמדה או לא”.
- אם לא מספיקים סעיף כי לא היה זמן, תכתבו. שרית תעשה עם זה מה שבא לה. אולי זה יעזור לכם.
- .....

שחר פרץ, 2023

קומפיל ב-L^AT_EX ונוצר באמצעות תוכנה חופשית בלבד